

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
-Odbor za ekonomiju, finansije i budžet-
Br. 00-72/17-24/
EPA 150 XXVI
Podgorica, 29. maj 2017. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

PODGORICA

Na osnovu člana 69 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ekonomiju, finansije i budžet, sa 16. sjednice održane 16. maja 2017. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ

o razmatranju GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU CENTRALNE BANKE CRNE GORE ZA
2016. GODINU

Odbor se, kroz uvodno obrazloženje guvernera Centralne banke Crne Gore (CBCG), upoznao sa makroekonomskim ambijentom i stanjem crnogorske privrede, ostvarivanjem politike CBCG u 2016. godini, makroekonomskim prognozama za 2017. godinu, kao i politikom ove institucije u tekućoj godini. Konstatovano je da je tokom 2016. godine, prema preliminarnim podacima Monstata, ostvaren realni rast od 2,5%, kao i da je godišnja stopa inflacije, mjerena indeksom potrošačkih cijena, iznosila 1,0%. U odnosu na navedeno ukazano je da je ostvareni rast rezultat nastavka realizacije investicionih projekata u sektoru energetike, turizma i građevinarstva, kao i u oblastima trgovine saobraćaja, uz konstataciju da je isti niži u odnosu na projektovani, zbog odlaganja dijela aktivnosti na izgradnji autoputa Bar-Boljare i smanjenja industrijske proizvodnje.

Takođe, ocijenjeno je da je bankarski sektor visoko solventan i likvidan, kao i da je prisutan trend rasta kapitala banaka, depozita i kredita, ali i da nivo nekvalitetnih kredita i dalje predstavlja jednu od ranjivosti, koja više nije systemske već individualne prirode.

Prema ocjeni CBCG, i u 2016. godini ranjivost crnogorske ekonomije je predstavljala nelikvidnost realnog sektora. Broj pravnih lica i preduzetnika u blokadi, kao i iznos duga po osnovu kojeg je izvršena blokada računa su zabilježili rast na godišnjem nivou, ali je ostvaren i rast depozita „zdravog“ dijela privrede. U odnosu na kreditnu aktivnost banaka tokom 2016. godine, zabilježen je rast kako ukupnih, tako i novoodobrenih kredita. Na Odboru je ustanovljeno da nekvalitetni krediti bilježe godišnji pad od 17%.

Odbor je konstatovao da u jednogodišnjem uporednom periodu ključne bilansne pozicije, koje se odnose na stanje u bankarskom sistemu, bilježe rast: ukupna aktiva banaka na kraju 2016. godine iznosila je 3.790 mil.€ i u odnosu na kraj 2015. godine bilježi rast od 9.2% (318 mil.€); ukupni depoziti u bankama iznosili su 2.871,7mil.€ i povećani su za 9,4%; ukupni krediti banaka iznosili su 2.416mil.€ i pokazuju rast, od 1,3% u odnosu na prethodnu godinu; dok ukupni kapital bilježi rast od 5,5% i iznosio je 487,2mil.€. Likvidna aktiva banaka iznosila je 929,6mil.€ i je povećana za 8,07% na godišnjem nivou. Finansijski rezultat na agregatnom nivou bio je pozitivan, i banke su na nivou sistema u 2016. godini ostvarile dobit u ukupnom iznosu od 7,3mil.€. Na kraju 2016. godine, deset banaka u sistemu poslovalo je sa profitom, dok je pet banaka zabilježilo negativan finansijski rezultat.

Na kraju 2016. godine, prosječno ponderisana nominalna kamatna stopa iznosila je 6,74% i u odnosu na kraj 2015. godine bilježi pad od 0,96 p.p, dok je prosječno ponderisana efektivna kamatna stopa iznosila 7,45%, odnosno bila je niža za 1,08 p.p. Ukazano je da je prosječno ponderisana efektivna kamatna stopa na ukupno odobrene kredite mikrokreditnih finansijskih institucija (MFI) imala opadajući trend, te da je iznosila 24,43%, što predstavlja godišnji pad od 0,25 p.p.

Pozitivnu tendenciju predstavljao je rast prosječnog broja zaposlenih od 1,3% u odnosu na prethodnu godinu, a evidentiran je i rast bruto i neto zarada od 3,6%, odnosno 4,0%. Međutim, prema podacima Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, stopa nezaposlenosti u decembru je iznosila 21,33%, što u odnosu na decembar prethodne godine predstavlja rast od 4,09 p.p. S tim u vezi ukazano je da je rast nezaposlenosti tokom 2016. godine u najvećoj mjeri posljedica primjene Zakona o dopunama Zakona o socijalnoj i dječijoj zaštiti, koji je uslovio povećanje broja registrovanih nezaposlenih žena.

Na Odboru je konstatovao smanjenje neto priliva stranih direktnih investicija. Prema preliminarnim podacima, neto strane direktne investicije iznosile su 371,6mil.€, odnosno 9,8% BDP-a, što je za 7,2 p.p. manje nego u 2015. godini. Pad neto priliva posljedica je smanjenja priliva po osnovu vlasničkih ulaganja za 181,9 mil. eura i interkompanijskog duga za 68,3 mil. eura, kao i većeg odliva po osnovu isplaćenih dividendi iz akumulirane dobiti ostvarene u ranijim godinama.

U odnosu na finansijsko poslovanje CBCG, Odbor je konstatovao da je u prethodnoj godini ostvarena neto dobit u iznosu od 1,83 mil. eura, te da su ukupni prihodi ostvareni u iznosu od 13,48mil.€, kao i da su povećani za 7,72% u odnosu na realizovane u 2015. godini usljed povećanja prihoda od kamata na hartije od vrijednosti-posebni portfolio, dok su ukupni rashodi iznosili 11,64mil.€ i bili su veći za 15,74%.

Tokom rasprave, poslanike je, između ostalog, interesovalo: koje mjere CBCG preduzima na unapređenju posovnog ambijenta u bankarskom sektoru i očekivanja u pogledu smanjenja kamata na kredite u cilju podsticanja dinamiziranja privredne aktivnosti; kako CBCG gleda na mjere fiskalne konsolidacije koje sprovodi Vlada Crne Gore; koja su očekivanja od predloženih izmjena i dopuna Zakona o sporazumnom finansijskom restrukturiranju dugova prema finansijskim institucijama; koje mjere će CBCG predložiti za vođenje ekonomske politike, kao i mjere i preporuke na obezbjeđivanju da se dobit „ne iznosi“ iz Crne Gore; koje su planirane izmjene zakonske regulative u ovoj oblasti i td.

Tokom rasprave, Odbor je ostvario uvid i u prateća dokumenta, koja se shodno Zakonu o CBCG dostavljaju radi informisanja i upoznavanja, i to: Izvještaj o stabilnosti cijena za 2016. godinu, Izvještaj o stabilnosti finansijskog sistema za 2016. godinu i Godišnji finansijski izvještaji CBCG sa mišljenjem nezavisnog spoljnjeg revizora za 2016. godinu.

Odbor je, nakon rasprave, sa sedam glasova „za“, odlučio da predloži Skupštini da usvoji sljedeći

ZAKLJUČAK

Prihvata se Godišnji izvještaj o radu Centralne banke Crne Gore za 2016. godinu.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Vujica Lazović.

PREDSJEDNIK ODBORA
Prof. dr Vujica Lazović